

Motion till riksdagen

1988/89:Kr356

av Alexander Chrisopoulos m.fl. (vpk)

Stöd till körsång

Körsången har etablerat sig som en mycket bred och vital del av det svenska kulturlivet. Man räknar med att det finns betydligt mer än 500 000 körsångare i landet. Även om det finns ett fåtal professionella körer, så är det framför allt amatörverksamhet det handlar om. Det hindrar emellertid inte att svenska körer internationellt sett har ett mycket högt anseende.

Körernas värde för kulturlivet har många aspekter. Tillsammans utgör de en levande folkrörelse som bärs fram av sångarnas och körledarnas intresse och entusiasm. De söker sig fram i såväl svensk som internationell körlitteratur. De tar upp nutida musik och de letar bakåt i historien. De olika körerna försöker finna sina former och skaffa sig en musikalisk profil som är just deras. Detta ger den svenska körsången en utomordentlig bredd, som förmodligen saknar motstycke i världen.

Frukterna av sitt arbete och engagemang visar körerna upp i de mest skilda samhällliga sammanhang. I konsertsalar och kyrkor, på föreningsmöten och konferenser, i köpcentret en lördagförmiddag – överallt möter en uppskattande publik. Ingen har någonsin försökt att räkna den. Och det är kanske inte heller så viktigt hur många hundra tusen eller miljoner som varje år lyssnar till en kör. Det centrala är att de gör musiken tillgänglig för alla.

Mot bakgrund av den stora kulturella insats som körerna gör kunde man ha rätt att vänta sig ett massivt stöd från samhällets sida. Så är det tyvärr inte. De flesta körer lever under knappa ekonomiska omständigheter. För att klara sin verksamhet tvingas man kanske olovligen kopiera noter, vilket drabbar tonsättare och arrangörer. Många körer har fått lägga ner sin verksamhet i brist på ledare. Även om det kommer nya körer i deras ställe, går ändå år av erfarenhet och kunnande förlorade.

Körlivet har nått sina positioner av egen kraft, och samhällets insatser har snarare minskat än ökat. Ur kulturpolitisk synpunkt är det märkligt att landets största folkrörelse på kulturlivets område – i sig dessutom rymmande några av världens främsta ensembler – blir så styvmoderligt behandlad av samhällets kulturpolitiska instanser. Som jämförelse kan nämnas att staten avlönar drygt 1 000 instrumentalister, men inte en enda kördiregent eller vokalensemble.

Förstärkt körledarutbildning

Körens existens och utveckling är helt beroende av tillgången på bra ledare. Deras kunnande kan inte ersättas av sångarnas engagemang. Utbildningen av kördiregenter hör hemma i utbildningsväsendet och är en samhällelig

uppgift. Utbildningskapaciteten motsvarar emellertid på intet sätt behovet, vare sig kvantitativt eller kvalitativt.

Mot. 1988/89
Kr356

Vid musikhögskolan i Stockholm bedrivs undervisningen i kördirigering på tre olika nivåer:

- grundutbildning för musiklärare och kyrkomusiker, som pågår med spridda veckotimmar under den treåriga utbildningen,
- påbyggnadsutbildning för ensembleledare och körpedagoger som omfattar 2 års studier på heltid respektive 1 års studier på halvfart.
- diplomutbildning för kördirigenter som omfattar 2 års studier på heltid.

För det första anser vi att man bör överväga en utökning av antalet utbildningsplatser för ensembleledare och körpedagoger. Bristen på personer med sådan utbildning är påtaglig i hela landet. Vi är emellertid inte beredda att i nuläget ange något tal för nya utbildningsplatser, eftersom det också är avhängigt av möjligheterna att inrätta lärartjänster som är adekvata för utbildningen och som ger försörjningsmöjligheter. Regeringen bör se över detta.

För det andra anser vi att man bör se över tjänstestrukturen på de ovan nämnda utbildningarna. Bl.a. bör inrättas minst ett lektorat för påbyggnadsutbildningen. Dessutom bör en professur i kördirigering inrättas. Den tjänst som under en tioårsperiod fram till 1986 innehades av Eric Ericson var personlig och har sedan inte ersatts. Om en sådan professur inrättas kan en körinstitution byggas upp och spela en viktig roll för svensk körmusik.

Inrättande av ett körcentrum

Svenskt körliv behöver ett körcentrum som en samlad resurs till körledares och körers förfogande. Dess uppgifter bör vara följande: Information om körlivets struktur, t ex kör- och musikorganisationer och register över svenska körer, vidare om festivaler och tävlingar i Sverige och utomlands. Sprida kunskaper om olika sätt att finansiera körverksamheten samt förmedla körpedagogisk expertis till körer i olika delar av landet. Biblioteksverksamhet inriktad på böcker, uppsatser och avhandlingar om körer och körmusik, referensbibliotek för körnoter, körskivor och kassetter m m. Utbildning för att komplettera körförbundens och studieförbundens kursutbud, inklusive seminarier om forskning kring körer och körmusik. Forskning om körmetodik på olika stadier, liksom repertoarsammanställningar och svensk körhistoria.

Ett körcentrum bör självfallet byggas upp i nära samarbete med existerande körinstitutioner som körförbund och studieförbund, liksom körutbildningarna vid musikhögskolorna.

Som ett första steg bör 600 000 kronor anvisas på statsbudgeten för 1989/90 för uppbyggandet av ett körcentrum.

Hemställan

Under hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär en utredning om körsångens ställning i det svenska kulturlivet varvid också förslag bör utarbetas som syftar till att förbättra körsångens villkor,

[att riksdagen hos regeringen begär en översyn av tjänstestrukturen vid musikhögskolan i Stockholm, varvid även bör övervägas inrättande av en professur i kördirigering,¹]

Mot. 1988/89

Kr356

2. att riksdagen beslutar att ett körcentrum skall inrättas och att under Bil 10 Utbildningsdepartementet F Allmän Kulturverksamhet m m anvisa 600 000 kronor på ett särskilt upprättat anslag Körcentrum.

Stockholm den 25 januari 1989

Alexander Chrisopoulos (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Maggi Mikaelsson (vpk)

¹ 1988/89:Ub774

